Ч. 123. Середа 4 (17) червня 1903. Рік XIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адмінїстрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:

на цїлий рік	К 4·80
на пів року	„ 2·40
на чверть року	„ 1·20
місячно . . .	„ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цїлий рік	К 10·80
на пів року	„ 5·40
на чверть року	„ 2·70
місячно . . .	„ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти полїтичні.

(До ситуациї на Угорщині. — Вісти з Сербії).

Вчерашне засїданє угорского сойму розпочало ся не як звичайно о 10-ій год. рано, але аж коло години 12-ої. Перед тим відбували ся політичні конференциї сторонництв. Впрочім на засїданю вела опозиция обструкцию дальше. Промавляв між иншими і президент кабінету п. Сель і давав поясненя о полїтичнім положеню. Зазначив, що помимо неправного поведеня опозиції, не міг рішити ся, аби виступити против неї насильно і неконституцийно. — Як впевнюють в Будапешті, має бути становище Селя захитане і імовірно за кілька днїв прийде до димісиї Селя. Однако ще перед тим має відбути ся нарада Цісаря з кількома визначними угорскими полїтиками, аби можна приступити до спиненя обструкциї.

Про послїдні події в Сербії приносять часописи таку силу вістий, що неможливо всїх їх подати, а навіть визнати ся в них. З тої повени подаємо хоч дещо найцікавійшого. І так пишуть, що король Александер діставав в послїдних часах часто листи з погрозами і пересторогами, так що замах не міг для него бути несподіванкою. Межи єго паперами найдено, як пишуть, спис около 200 людий, котрі мали бути в найблизшім часї увязнені. В середу вечером призвав король до себе президента мінїстрів Марковича і приказав єму увязнити провідників всїх сторонництв, бо заходить небезпека заговору. Маркович сказав, що не може того зробити; але коли й королева почала наставати, заявив мінїстер, що ще собі річ роздумає. Вернувши домів, вніс він телефонїчно димісию. Тим то король уважав єго за голову заговору і в остатній хвили мав промовити слова: „Маркович, чому ти се зробив!“ Тимчасом Маркович також погиб підчас замаху. Подробиці нападу на королївску палату і смерти королївскої пари та братів Драґи всїляко розказують. Між иншим ад'ютант Наумович мав згинути від динамітового набою, котрим висаджено двері до комнат, де скрив ся король з женою; після первістного опису погиб він з рук короля. Обох Люневичів, пишуть тепер, не застано в палаті, а спроваджено їх там силою, велено їм розпращати ся з собою й з житєм та застрілено в хвили, коли оба обняли ся. Заперечують також вістям, мовби тїла убитих викинено за вікно на двір. Сестри Драґи після одних вістий видалено з краю до Панчової, після инших увязнено їх.

Вчера зібрала ся сербска скупштина, покликана новим правительством для вибору короля. Засїданє розпочало ся о годині 12 а явили ся на нїм і мінїстри. Предсїдатель сенату Велимирович відкрив засїданє короткою промовою і вніс вибір короля в поіменнім голосованю. Палата приступила сейчас до вибору і о годині $12^1/_2$ оголосив предсїдатель, що королем вибраний одноголосно кн. Петро Карадьордевич. Вибір оголошено і зібраному численно перед будинком скупштини народови. З кріпости відозвало ся сейчас 101 арматних вистрілів, а по церквах відправило духовеньство молебнї. Палата ухвалила тимчасом вибрати депутацию, зложену з 25 осіб, котра має виїхати на повитанє нового короля. З депутацию виїдуть також і офіцири призначені на ад'ютантів короля Петра. — На телеґраму правительства, переслану Авакумовичем до кн. Петра Карадьордевича з повідомленєм о виборі єго на короля, наспіла вечером така відповідь: Сьвітлі докази преданности мого дорогого народу, моеї вірної армії і патриотичного правительства глубоко мене зворушили. З глубини своєї сербскої душі дякую за голосованє, котре причинило, що з Божої ласки і з волї мого народа вступаю на престол моїх славних предків. Вас, п. президенте кабінету і товаришів ваших прошу о принятє мого королївского признаня і впевненя о моій прихильности. — Король Петро приїде до Сербії до двох днїв

---

2)

На Балканї.

(Дальше).

Рівночасно коли ми зачали друкувати отсю розвідку, стали й деякі німецкі та французскі ґазети поміщати вельми характеристичні черти з житя Обреновичів і Карадьордевичів, а що они могли зачерпнути з лїпших і певнїйших жерел свої історичні оповіданя і в дечім наше оповіданє доповняють або справляють, то ми для більшої історичної точности рішили ся ще раз вернути до сего предмету, покликуючись на дотичні часописи. При сій нагоді мусимо ще сказати кілька слів про писанє і вимову імени „Карадьордевич“. В сербскій мові єсть посередний звук межи нашим „дь“ а „дж“, котрий трудно і вимовити і написати по нашому. Длятого що наше „дь“ більше похоже на той сербский звук як „дж“, а до того ще у нас на Гуцульщині часто говорять „Дьордій“, то ми рішили ся писати згадане імя по нашому, і єсьмо тої гадки, що лїпше писати і говорити „Карадьордевич“ як „Караджорджевич“.

Fremden-Blatt помістив під таким самим заголовком що і ми таку історию про Обреновичів і Карадьордевичів:

Майже сто літ — каже згадана ґазета — веде ся борба межи обома пануючими родами Обреновичів і Карадьордевичів і закінчила ся тепер нагло страшними подіями в білградскій королївскій палатї. В 1804 роздав ся перший вистріл рушниці за свободу Сербії, а вже в 1810 розпочинає ся борба межи першим Обреновичем а першим Карадьордевичем. Тота борба, то явна, то скрита, тягнула ся через історию Сербії аж до нинїшного дня і через теперішні страшні події в Білградї набрала ще більшого значіня.

Похід цїсаря Йосифа за Дунай против Турків в другій половині 18-го столїтя мимо своєї остаточної неудачі не позіставив без впливу на освободженє Сербії. Яких 30.000 сербских охотників з „білградского пашалика“ і охрестности станули було тодї по стороні австрийского войска та внавчило ся штуки военної і придбало собі — а то річ також не малої ваги — оружиє, котре їм строго було заказано носити. По уступленю австрийского войска з Сербії потворили ся були ватаги гайдуків, котрі від 1791 р. вели війну на малі розміри, а відтак коли в 1804 р. вибухла ворохобня, творили найлїпше сербске войско. Для поясненя треба тут додати, що „гайдуки“ були таки розбишаками але трохи в лїпшім значіню, бо они, хоч по найбільшій части жили з розбоїв, нападали і рабували та убивали лиш Турків а своїх людий брали в оборону. Здаєсь, що тоті гайдуки криючись перед Турками, забігали аж в наші гори, в Гуцульщину, бо у нас ще й доси задержав ся „гайдук“ в танци.

На чолї ворохобнї станув Дьордій Петрович званий Чорним або з турецка Карадьордій. Підчас австрийско-турецкої війни був він капралем (отже не фельдфеблем), а пізнїйше став проводирем одної ватаги гайдуків. Був то незвичайно енерґічний чоловік. Ще молодим паробчаком убив він якогось Турка і мусів длятого втікати в ліси. Коли в краю заворушило ся, пустив ся єго батько з цїлою родиною втїкати до Австриї. Карадьордій здогонив єго і забив на дорозї, бо казав, що їм всім треба витревати в краю, а мати єго на то єму потакувала. Пізнїйше коли вже став був князем, велїв рідного брата повісити за то, що той допустив ся чогось нечестного.

По освободженю краю не удало ся Карадьордієви верховодити в краю. Ще в 1804 р. відбули ся перший раз збори скупштини (представителїв народу); пізнїйше відбували ся такі збори після потреби. Скупштина вибрала була Карадьордія перший раз своїм проводирем, а відтак і князем. Внутрішною управою краю мав займати ся сенат, вибираний народом. Коли опісля Туреччина по мирі з Росиею дістала вільну руку в Сербії, втїк Карадьордій а з ним і всї другі проводирі до Австриї. Остав ся лиш один однїсенький Мілош Обренович, основатель другого пануючого роду.

Мілош Обренович був не так героєм як радше наскрізь дипльоматом і чоловіком розумним та честилюбивим. В 1810 р. настала була завзята борба межи князем Карадьордієм, або,

Новинки.

Львів дня 16 го червня 1903.

— **Є. В. Цїсар в Галичинї.** З Відня доносять, що Цїсар Франц Йосиф прибуде на маневри до Галичини межи 10 а 15 вересня с. р. Головна кватира монарха буде коло Комарна.

— **З брідского повіта.** Господарскі збори сполучені з популярними викладами і відчитами для наших селян, устроює господарске товариство „Сїльский Господар“ з Олеська в четвер дня 18 с. м. о 2-ій год. пополудни в Висоцку, повіта брідского, в огороді й саді місцевого пароха. Сї виклади о управі сїножатий і пасовиск, о годівли худоби і о пасїчництві мають на цїли познакомити наших селян з нинїшним розумним веденєм селяньского господарства.

— **Удар грому у церков у Богородчанах старих.** Пишуть звідтам: Дня 13 с. м. вечером ударив грім в церков у Старих Богородчанах. На щасте церков не згоріла. Грім влетїв вікном причілковим, надсмалив іконостас, влетїв до закристиї, там надтопив схований в футералї чашу і скинув еї на землю над хорами, вкінци вилетїв притвором, при чім повибивав вікна і потворощив малюнки притвора.

— **Огнї.** Дня 29-го мая с. р. о 2-ій годинї по полудни згоріла до тла деревляна церков в Гарасимові, повіта городецкого. Шкода обезпечена на 6000 корон, виносить около 8000 корон. Причиною мало бути то, що перед образом Матери Божої не погашено сьвічок. — В Милкові, пов. чесанївского вдарив грім дня 4 го с. м. в хату господаря Ольшаньского і в наслїдок того згоріли хата, стайня і корова. Шкода обезпечена виносить 800 корон. — Дня 7 го с. м. о 7-ій годинї рано вибух огонь в Хатках, повіта підгаєцкого, в хатї, що есть власностию господарів Михайла Куцого, Федя Крутиголови і Йосифа Голембйовского та знищив ту хату разом з двома стодолами та знарядами господарскими. Шкода виносить 1280 кор., з чого лиш хата була на 800 корон обезпечена. Причиною огню була хибна будова комина. — Дня 5-го с. м. о 9-ій годинї вечером вибух огонь в Заваловї, повіта підгаєцкого, в хатї війта Федя Галиви і згоріли не лиш хата та будинки господарскі зі всіми знарядами але й готівка 400 корон, що була схована в постели. Загальна шкода виносить 3790 корон, а будинки були обезпечені на 1000 корон. Крім того ще й возівня війтової сусїдки Насти Рокитскої вартости 60 кор. Огонь, здаесь, був підложений і в сїм напрямі веде ся тепер слїдство.

— **Страшного убийства** допустили ся сеї ночи у Львові невислїджені доси злочинцї в домі при ул. Костюшка ч. 5 а на розї Третого Мая. В каменици тій переводить ся тепер реставрация і всюди страшний нелад; в сїнех стоять дошки, на подвірю есть великий перекоп а під стїнами руштоване, на котрім працюють мулярі. В партері тої каменицї мешкала від кількох місяцїв стара жидівка, вдовиця Амалія Оранж зі служницею Рифкою Шпіннер. Рифка була далекою своячкою Оранжевої і мала нареченого, Натана Шренцля, помічника купецкого, котрий мав женити ся з нею і в недїлю мало відбути ся їх вінчане. Отже той Шренцель прийшов нинї рано около $5^1/_2$ год. до каменицї і наробив перший крику. Двері від кухнї були отворені а на постели лежав труп убитої Рифки. Ноги були відкриті аж по колїна і звисали на землю а убита мала на собі лиш сорочку і спідницю як би на борзї убрану. На шиї видно ся страшенний проріз як би від ножа чи радше від бритви, а голова ледви ще держала ся карку. В другій комнатї на постели лежав другий труп, убитої Оранжевої і голова еї була так само майже відрізана від кадовба. Напротив постелї видко було отворену зелїзну касу, але в нїй вже не було нїчого, а так само і великий куфер, що там стояв, був отворений, а все в нїм попевертала. Оранжева була богачкою і мала значну готівку дома, отже убийства допустив ся хтось в цїли рабунку. Доси арештовано внука убитої Якова Шенфельда, котрий не давно служив при войску, не мав нїякого заняття а гуляв весело. В полудне арештовано ще дозорця дому Людвика Радзевича.

— **Померли:** Остап Левицкий, професор реальної школи в Станиславові, дня 12-го с. м.; — Осип Марусин, богослов I. року дня 7-го с. м.; — Єлисавета з Винницких Збудовска, вдова по сьвященику, дня 4 с. м. в 66-ім році житя.

Відозва.

В виконаню ухвали і порученя першого зїзду „Боянів“ уложили ми устав товариства „Союз сьпівацких і музичних Товариств,“ який затвердило ц. к. Намістництво розпорядженєм своїм з 25 с. р. д. ч. 53.080.

З огляду на наші культурні потреби, які були предметом нарад повисшого зїзду, оказуєсь як найскорше введене в житє „Союза“ особливо під теперішню хвилю, в рік ювилея Миколи Лисенка, справою пекучою, бо з нею вяже ся обовязок звеличати імя і заслуги его не тільки спільним великим концертом в спомин, але і по усїх закутках нашого краю, аби тим піднести вагу сего обходу до значіня великого всенародного сьвята.

Щоби однак діпняти того, треба нам зібратись чим скорше так для уконституованя товариства, як і того, аби порадитись над способом сьвяткуваня ювілею. В тій цїли відзиваемо ся передовсїм до наших сьпівацких товариств, відтак до усїх сьпіволюбних Русинів і до загалу нашої суспільности, щоби зволили приступити в члени нового товариства, та тим морально і матеріяльно підперли цїль его: „Сполучене руских як сьпівацких так і музичних товариств, поверх того плекане вокальної, як сьвіцкої так церковної музики.“

Средствами до осягненя повисшої цїли суть:

1) моральне і матеріяльне підпомагане вже эствуючих а поверх того закладане нових сьпівацких і музичних товариств і кружків;

2) основане і веденє музичної школи;

3) уряджуване сьпівацких і музичних зїздів, спільних прилюдних продукций і відчитів;

4) удержуване музичної біліотеки;

5) розписуване конкурсів на найлїпші як вокальні так інструментальні твори і преміоване їх;

6) видаване часописи, посьвяченої сьпівови, музицї і справам товариств сьпівацких і музичних, як також справам „Союза“ тих товариств;

Членами „Союза“ можуть бути ті, що зложать 5 К вступного і річні вкладки, котрих

як его вже тодї називали, Карадьордевичем а сенатом. Найбільше впливові сенатори Мілойко Стойкович і Петер Добруяц інтриґували явно проти князя, котрий мимо вигнаня Турків з краю хотїв панувати в нїм як турецкий паша. Противники князя лагодили ся до ворохобнї а Мілош Обренович обіцяв ся дати їм до помочи 2000 збройних людий. Тодї ворохобники вибрали Мілоша проводирем. Ворохобня вибухла дїйство в пожаревацкім окрузї, але Карадьордїй ще в пору взяв ся до дїла, вигнав з краю сенаторів Мілойка і Петра, а Обреновичеви, не знаючи того, що і він належав до ворохобнї, приказав покарати ворохобників. Мілош довідавшись, що князь прогнав его приятелїв, змірькував, що не вдїє нїчого і пішов до Пожаревача та здушив там ворохобню Тимчасом переловили в Білградї письмо Мілоша в справі ворохобнї і князь перепудив ся. Колиж Мілош вернув опісля по здушеню ворохобнї до Білграду, князь не мстив ся на нїм, лиш взяв від него приречене, що він більше не буде держати з ворохобниками. В 1813 р. втїк був Карадьордїй до Австриї. Мілош умів тодї так повести справу, що его в 1817 р. вибрано князем.

Під ту пору перебував Карадьордїй в Росиї. В 1818 р. приїхав він до Смедерева (Семендриї), щоби тут межи своїми земляками викликати ворохобню. Та й дїйство в смедеревскім окрузї вибухла ворохобня, а білградский паша, не знаючи ради, просив Мілоша, щоби той вибавив его якось з клопоту. Карадьордїй перебував тодї в домі смедеревского начальника громади. Мілош казав тодї сказати тому начальникови, що коли би щось стало ся, коли би вибухла ворохобня, то він, начальник, наложить за то своєю головою. Той боячись сам смерти, не видів иншої ради, як лиш таку, що убив Карадьордїя в снї і післав Мілошеви голову першого сербского князя. Розповідають, що Мілош з важким серцем і зі сльозами в очах поклав ту голову білградскому пашї до ніг. Цїла ся історія ще й доси не вияснена і кождая сторона представляе еї инакше.

Остаточно Мілош став таки пануючим князем і панував по турецки, так що обрушив на себе цїлий нарід і остаточно скупштина поставила єму до вибору або подякувати і винести ся із Сербії або оправдати ся перед скупштиною. Мілош вибрав то перше і поїхав до Румунії. По его виїздї проголосила скупштина князем его старшого сина Мілана, котрий панував всего лиш три недїлї. Отсей Мілан і померший перед двома роками король Мілан були одинокі сербскі князї, котрі повмирали природною смертию і не уміли втїкати з краю.

По смерти Мілана вибрала скупштина князем другого Мілошевого сина, 17-лїтного Михайла. Той поїхав був з батьком до Румунії і батько не хотїв его пустити. Тодї загрозив сенат Мілошеви, що коли не пустить сина, то сенат покличе всїх свояків Карадьордїя до Сербії. Мілош пустив тодї сина, але той не міг довго удержати ся. Нарід збунтував ся против него; войско, на котре він спустив ся, розбігло ся і втекло до Австриї а скупштина скинула его з престола і проголосила князем Александра Карадьордьевича, сина Карадьордїя. В то вмішала ся дипльоматия і Александер мусїв уступити ся з престола. Скликано знов скупштину і та вибрала его другий раз вже одноголосно князем, головно длятого, що найважнїйші прихильники Обреновичів повтїкали були до Австриї. Тоті прихильники, перебрані за гузарів впали були опісля до Сербії, здобули Шабац і хотїли викликати ворохобню, але Серби їх побили та порозганяли. Сю ворохобню назвав нарід „гузарскою“.

Александер Карадьордевич держав ся на престолї майже 13 лїт, але нарід его не любив а остаточно таки й зненавидїв задля того, що він стояв більше по сторонї російскій і турецкій та не скликував скупштини майже десять лїт. Остаточно змусили его в 1858 р. скликати скупштину, а коли та зібрала ся, виступив на еї рішаючім засїданю дуже остро Михайло Барловац против князя та доказував, що він нарушив устав і закони та що легковажить собі скупштину. Коли Барловац скінчив свою бесїду, встали всї з місць і відозвали ся в один голос: „Так, князь виноватий, він допустив ся злочину!“, — Тодї спитав президент скупштини: „Щож має з ним стати ся?“ — Мусить подякувати! — відповіли всї одноголосно. Тодї уложено і написано постанову слїдуючого змісту: „Позаяк сербский нарід з власної волї надав менї в 1842 р. через скупштину достоіньство князя, то я уважаю ся обовязаним зложити на жадане народу мое княже достоіньство в руки сьвятоандрейскої скупштини. Рівночасно благаю Всевишного, щоби уділив мому народови щастя і благословеньства“. — Ту заяву предложила князеви окрема депутация до підпису.

Коли депутация явила ся в княжій палатї і предложила сю заяву до підпису, спитав князь змішаний: Щож я маю тепер зробити? — Подякувати! — відповіла депутация коротко. — То ви не хочете мене мати князем? — Нї, не хочемо! — Добре, добре, але то вам кажу наперед, що Европа не прийме вашої революциї спокійно. Що до мене, то я отсе підпишу. Прийдїть завтра по то. — Нї, тепер зараз — відозвала ся депутация. — Але князь упер ся при своїм. Коли депутация на другий день, 10 грудня, прийшла, Александер Карадьордевич втїк вже був до кріпости, в Земуни до Турків і не підписав заяви.

Коли президент скупштини відкрив засїдане, заявив, що князь Александер зложив дане слово чести і втїк до Турків. Братя, що нам тепер зробити з тим словоломним? — спитав

високість означать загальні збори. За те мають члени слїдуючі права:

1) брати участь в загальних зборах з голосом рішаючим;

2) активного і пасивного вибору;

3) безплатного вступу на всї продукциї товариства;

4) отримувати безплатно часопись видавану товариством;

5) отримувати по цїнї коштів видавництва „Союза“, яких скількість означує осібний реґулямін;

6) вглядати в рахунки товариства;

7) предкладати на письмі свої внески, які видїл мусить порішити.

В пересьвідченю, що нїяке з наших сьпівацких і музичних товариств, нїхто із сьпівolюбних Русинів не відкаже своєї участи в працї над добром товариства, запрошуємо їх отсим на перші загальні збори „Союза“, що відбудуть ся дня 28-го с. м. (н. ст.) о год. 4-ій по полудни в комнатї „Руської Бесїди“ у Львові, Ринок ч. 10 І. поверх з слїдуючим порядком нарад:

1. Отворене зборів.
2. Справоздане з дотеперішної дїяльности „Союза“.
3. Вибір видїлу.
4. Внески основателїв в справі ювілейного обходу,
5. Внески членів.

У Львові дня 10 червня 1903.

Основателї:

Проф. *Волод. Шухевич.*
Др. *Стефан Федак.*
Ярослав Витошиньский.
Олександер Бережницкий.
Роман Ганїнчак.
Стан. Людкевич.

— **Пригадка.** Час замовляти книжки на премії! Канцелярия Тов. педаґоґічного пригадує в тій справі всїм Радам шкільним місцевим, сьвященикам і учителям, що при безпосередних замовленях на квоту 10 кор. дає 10% опусту, просить однак, щоби замовляти вчасно т. є. в перший половинї червня і то на адресу: Ольга Барвіньска ул. Собіщини ч. 5. За точність в пізнїйших замовленях канцелярия не відповідає, бо тогдї годї все на час опакувати і вислати. Книжки висилаєсь лишень за готівку або за послїплатою. На фрахт і почтову посилку просить ся при грошевих посилках долучати, бо канцелярия не в силї порта оплачувати. Крім поданих в нїм книжок вийшли: ч. 104 Повісти Ярошиньскої, цїна 24 с., оправна 40 с.; ч. 105 Мами. Нарис Віри Лебедової, цїна 20 с.; ч. 106 Ів. Франка: Абуказемові капцї, цїна 60 сот., оправна 90 с.; ч. 107 Др. Пачовский: Народні думи II. часть 55 с., оправна 85 с.; О. Глодзїньский: Огород шкільний, цїна 50 сот.

ТЕЛЕГРАМИ.

Відень 16 червня. Вчера зложив ґр. Потоцкий присягу в руки Є. В. Цїсаря. По заприсяженю відбув довгу конференцию з дром Кербером.

Відень 16 червня. Коло польске ухвалило на своїм вчерашнїм засїданю перевести перед першим читанем буджетової провізориї в палатї подрібну дискусию над парляментарним положенем та становищем Кола до правительства.

Река 16 червня. Минувшої ночи прийшло в кількох місцевостях Хорватиї до демонстраций. В селї Деринка войско мусїло ужити оружия, при чім ранено чотирох селян.

Рим 16 червня. Причиною розширюваних в суботу вістий про недугу Папи була та обставина, що др. Ляппоні заборонив Папі удїляти поки-що авдиенций з огляду на ослабленє. Папа мимо того удїлив авдиенциї кільком особам.

Будапешт 16 червня. На вчерашній радї мінїстрів ухвалено димісию цїлого кабінету.

президент з обуренем. — Скинути єго з престола! — відповіли всї. — То питане повторено три рази і за кождий раз відповіла цїла скупштина то само. — То прошу панів письмоводителїв записати до протоколу, що скупштина на нинїшнім своїм засїданю скидає князя Александра Карадьордєвича з престола. — Оклик радости понїс ся по сали. — Але ми тепер без володїтеля — говорив президент дальше — і я думаю, що скупштина обовязана супроти краю вибрати нового князя. Ви знаєте волю народу. Отже кого хоче нарід мати володїтелем? — Мілоша Обреновича! — відповіли всї однодушно.

В той спосіб відбуло ся послїдне скинене з престола роду Карадьордєвичів. По убитю князя Михайла, як вже звістно, засудили князя Александра на 20-лїтну вязницю, а так само по відкритю заговора против короля Мілана засудили теперішного кандидата до сербского престола, князя Петра Карадьордєвича на цїле житє до вязницї.

* * *

Декотрі часописи пригадали тепер той звіт, який свого часи предложив був француский учений Бляні (Blanqui) мінїстрови Ґізотеви о балканьских провінциях, а в котрім він ярко характеризує першого основателя сербскої династиї Обреновичів. Він каже в нїм:

„Найбільша прислуга, яку менї міг зробити француский репрезентант ґр. Сен-Антоан, була то, що він завів мене до Мілоша Обреновича, скиненого з престола сербского князя, освободителя того краю, котрий з вдячности за то, що він виборов єму незвисимість, позбавив єго тепер престола і вигнав. Князь Мілош, давний свинопас (для поясненя треба тут додати, що Мілош звав ся первістно Теодоровичем а по своїм вітчинї призвав ся Обреновичем і був господарем, котрий як і богато инших селян сербских, випасали свинї на продаж) єсть чоловіком в шїсдесяти роках, низького, присадковатого росту, з енерґічним, незвичайно імпонуючим виразом лиця. Єго величезну голову вкриває густе, сиве, коротко обстрижене волосє і здає ся, як би то та єго голова виростала єму таки безпосередно з плечий. Єго великий рот повен білих блискучих зубів; єго живі, проникаючі очи мають в собі — не знаю, як то сказати, — якийсь вираз злобної хитрости, а котрий дуже добре годить ся з тим, що звістно з єго публичного і приватного житя. А вже найбільше впали менї в очи єго величезні і якісь дивні руки, котрі роблять з него справдешного велита. — Дальше розповідає Бляні, що Мілош призбирав собі досить значне майно і не думає зовсїм спокійно сидїти. Він з тим навіть не таїть ся, що не може спокійно сидїти, бо той спокій, який тепер для него настав, дуже пригноблює.

* * *

По Михайлї Обреновичу вступив на сербский престол молоденький Мілан, пізнїйший король сербский а з єго панованем розпочинає ся зріст сербскої держави а рівночасно і упадок династиї Обреновичів. Він і єго жена, Наталія Кечко, можна сказати, поклали основи до тої катастрофи, яка постигла тепер їх сина а з ними і династию Обреновичів. Мілан родив ся 10 (22) серпня 1854 року в Букарештї. Єго батько був братаничем кн. Мілоша Обреновича і вступив до румуньского войска, де був ад'ютантом тодїшного князя волоского і оженив ся зі звістною свого часу красавицею панною Катарджу.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).